

Főzerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN** Lapkiadó Rt.

DÉLI HIRLAP

A füsttorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 334/1938)
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Mussolini szabad

Meg nem erősített hírek szerint Sziciliában tartották fogságban a volt olasz miniszterelnököt

London nyilvánosságra hozta a 13 pontból álló fegyverszüneti feltételeket

Berlin: A Badoglio-hadsereg lefegyverzése lényegében befejeződött — Több, mint fél millió olasz katona tette le a fegyvert — A bolgár csapatok is megkezdték a bevonulást az olasz megszállás alatt volt egyes területekre

Német hadijelentés: Az Adriai-tenger egész keleti partvidéke Pola hadikikötőjével együtt német kézen van **Heves elhárító harcban állanak a németek Salerno délekeleti körzetében**

Mussolini sorsa napokon keresztül teljesen bizonytalan volt. Berlinből részletes hírek jöttek a világ közvéleménye elé Mussolini letartóztatásának körülményeiről. Mussolini tartózkodásának színhelyét illetően különböző találgatások történtek, egyes lapok szerint egy magános szigeten őrizték a volt olasz kormányfőt. Szombaton este a Nemzetközi Sajtótudósító londoni jelentése nyomán oly hírek terjedtek el, hogy minden előkészület megtörtént Mussolini kiszolgáltatására, akit a szövetségesek törvényszék elé akarnak állítani. Egyes hírforrások már arról tudtak, hogy Mussolini Sziciliába vagy Észak-Afrikába vitték. A különböző híreszteléseknek a német vezéri főhadiszállás kijelentése vetett véget, közölve, hogy Mussolini a németek kiszabadították a fogságból.

Londonban vasárnap hivatalosan nyilvánosságra hozták az olasz fegyverszüneti egyezmény szeptember 8-án aláírt és szeptember 11-i keltezéssel közzétett, 13 pontból álló feltételeit.

A Vatikán

„Féltreírások elkerülése végett — mint a Nemzetközi Sajtótudósító jelenti — a Wilhelmstrassen nyomtatékosan hangsúlyozzák, hogy a vezéri főhadiszállás közleményében említett közlés, amely szerint a német véderő veszi át a Vatikánváros védelmét, nem tekinthető területi kérdésnek. Ez a megállapítás azt jelenti, hogy német véderő veszi át a Vatikánváros szuverenitásának és biztonságának védelmét, bármiféle külső támadással szemben, tehát a legkevésbé sem gondolnak arra, hogy a Szentatya biztonságát és a lateráni szerződéssel megalkotott szuverén vatikáni államot bárki is megsértse” — mondták a Wilhelmstrassen.

Sforza

Az utóbbi napok egyik legfigyelemreméltóbb olasz emigráns megnyilatkozása gróf Carlo Sforza volt olasz külügyminiszter fellépése. Sforza a világháború után Olaszország külügyminisztere volt s nevéhez fűződik az olasz befolyás kiépítése Közép- és Kelet-Európában. A rapallói szerződés is az ő érdeme volt s ezzel elkerülte az olasz-jugoszláv háborút. Sforza a „Mareia su Roma” után azonnal benyújtotta lemondását, de mint a szenátus tagja, 1927-ig Olaszországban maradt. 1927-ben kénytelen volt távozni hazájából, Amerikába ment, előadásokat tartott és tollal is sikra szállt elveit. Később Belgiumba költözött, majd ismét visszatért az Egyesült Államokba. Az olasz emigráció közülötte tömörült.

Sforza fasiszta-ellenes magatartása közismert.

A ma 71 éves Sforza jó kapcsolatokat tart fent a washingtoni élle vezetőivel és az amerikai sajtóval is. A volt olasz külügyminiszter most azzal vonja magára a figyelmet, hogy egyrészt a köztársasági államforma mellett nyilatkozott, másrészt felelevenítette a latin-tömb eszméjét. Az államszövetségi, föderációs elv népszerűsége a szövetségesek körében Sforzát arra a meggyőződésre vezette, hogy Itália jövője a háború befejezését követő nemzetközi együttműködésben államszövetségi alapon biztosítható legjobban. Erre vonatkozó elgondolásairól — az olasz-francia-spanyol-portugál föderáció tervéről — niosz nyilatkozott a sajtónak.

A latin-blokk terve új mozzanat a háború utáni Európára vonatkozó elképzelésekben, kérdés azonban, miként fogadják majd ezt a tervet az érdekelt államok. A Sforza-féle államszövetségi gondolat mindenesetre bizonyos érdeklődöség is, ami például olasz-francia viszonylatban nem mondható eszményinek. Nem is szólva arról, hogy Franciaország birodalmával egymagában is döntő hatalmi tényezőnek érezte magát eddig s kérdés, miként alakul az erről valólt francia felfogás a jövőben.

Horvátország

Az a tény, hogy Délkelet-Olaszországban Taranto és Brindisi kikötője szövetséges kézre került s a 8. brit hadsereg az

angolszász hajóhad támogatásával s egyes olasz tengerészeti kötelékek közreműködésével Bari adriai flottatámaszpontot is megszállta, élénk visszhangot keltett a Balkán-országokban, elsősorban Horvátországban. A Nemzetközi Sajtótudósító zágrábi jelentése rámutat arra hogy Horvátországban, kormánykörökben éppen úgy, mint a népben, semmi kétség nincs a felől, hogy a Badoglio-kormány fegyverletétele a háborút rövidebb vagy hosszabb idő múlva átviszi a Balkánra is. Zágrábi értesülések szerint arra lehet következtetni, hogy Dél- és Közép-Olaszország megszállása után az angolok és amerikaiak támadást indítanak a Balkán ellen. Horvátországban számítanak arra, hogy az angolok és amerikaiak most már csaknem teljessé vált tengeri uralmukat a Földközi-tengeren egy Görögországot vagy Albániát, esetleg mindkét országot ellen egyidejűleg irányuló támadással használják fel. Ugyancsak lehetségesek támadások a dalmát kikötők ellen, ha az angolok és amerikaiak ki tudják vinni a föltétlen uralmat Közép- és Dél-Itáliában. Zágrábban — az NST jelentése szerint — az a vélemény, hogy maga Horvátország második vonalbeli támadási cél lesz. Zágrábban egyébként úgy értesültek, hogy az angolszász szövetségesek balkáni terveikben erősen számítanak a felkelők támogatására.

Pavelics Ante kormánya továbbra is igyekszik a július 25-én megkezdett utat folytatni abban az irányban, hogy

valamennyi horvát csoport képviselőit, tehát a parasztpártit is egyesítse a kormányban. Dalmácia visszacsatolását — az NST zágrábi tudósítása szerint — a Pavelics-kormány politikai megerősödése jeleként fogják fel. Katonailag a horvátok dalmáciai bevonulása az ottani kikötőknek esetleges angol-amerikai rajtaütés elleni biztosítására irányul, — mondják Zágrábban.

Bulgaria

A bolgár kormányzótanácsot, mint ismeretes, a bolgár képviselőház választotta meg. A regensztanács három tagja Ciril herceg, Filoff miniszterelnök és Misoff hadügyminiszter let. A választás előtt Musanoff Nicola volt miniszterelnök fejtörés beszédet mondott és valamennyi ellenzéki csoport nevében az alkotmány-törvény megtartására és a nemzeti nagygyűlés megválasztására szólította fel a kormányt. A Szobranje ezt az indítványt elvetette és túlnyomó többséggel megválasztotta a kormányt Filoff miniszterelnök — mint a Rador jelentette — benyújtotta lemondását. Az új kormány megalakulásáról még nem érkezett hír.

Az olasz fegyverletételnek bolgár vonatkozásban érdekes fejleményéről számol be az a szófiai jelentés, mely közli, hogy a bolgár hadsereg is megszáll egyes, eddig olasz ellenőrzés alatt volt balkáni területeket.

(—)

A politikai arcvonal

A német főhadiszállás jelenti: Mussolini ismét szabad

Berlin. A német főhadiszállásról szeptember 12-én különjelentést adtak ki, mely szerint német ejtőernyős csapatok, továbbá a biztonsági szolgálat és a fegyveres SS katonái vállalkozást hajtottak végre a Duce kiszabadítására. A vakmerő vállalkozás sikerült, a Duce ismét szabad s a Badoglio kormány részéről s angolszászoknak ígért kiszolgáltatása ezzel megbiaszt, — állapítja meg a jelentés

Chiasso. Meg nem erősített jelentések szerint Mussolini a német ejtőernyősök a szövetséges megszállás alatt lévő Sziciliából, egy Palermo közelében fekvő helységről szabadították ki, ahova nemrég Badoglio tábornagy, illetve a király utasítására vitték.

A németek légi úton szállították Mussolini Sziciliából német kézen lévő olasz területre.

A Duceval több fasiszta vezető is kiszabadult

Berlin. (DNB). A Wilhelmstrasse tájékoztatásul a következőket közölte: Mussolini kiszabadításakor több más vezető fasiszta személyiségeket is kiszabadítottak a fogságból.

Mussolini megmenekülésének visszhangja Észak-Olaszországban

Milánó. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Duce kiszabadításának híre Milánóban éjjeli tájban futóüzéként terjedt el. Annak ellenére, hogy a ja-

kások elhagyása éjtszaka tilos, nagy tömeg gyűlt egybe a dóm előtti téren és a fasiszta kötelekkel együtt énekeltek a Giovinezzát, valamint más fasisz-

ta harci indulókat. Torinóban a kora reggeli órákban terjedt el az esemény híre, amelyet a közönség az utcákon élénken tárgyalt. A fasiszta zászlókat újra fejezték és az eseményt ünneplő tüntetések zajlottak le.

MIT MONDANAK LONDONBAN?

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: „Mussolini kiszabadítása kétségtelenül a moszoni háború egyik legnevezetesebb és legvakmerőbb eseménye” — jelentette ki a brit hírszolgálat a Ducenak a német ejtőernyősök, a biztonsági szolgálat és a fegyveres SS katonák által történt kiszabadításáról szóló híradásában.

RÓMÁBAN ISMÉT FELHANGZOTT A „DUCE! DUCE!”

Róma. A német távirati iroda jelenti, hogy a mai háborunak talán egyetlen híre sem keltett akkora feltűnést Rómában, mint a Duce kiszabadításáról szóló

Jelenítés. Ejszaka a német véderő hangszórós gépkocsijai bejárták a várost, mindenütt híriü adva az eseményt. Röviddel a híradás után nagy tömeg gyűlt egybe a történelmi nevezetőségű Vene-

zia palota előtt, amelynek erkélyeiről annyiszor szólta a Duce Róma lakosságához és az olasz néphez. Az egybegyűlt tömegből ismételt felhangzott a „Duce! Duce!” kiáltás.

Hivatalos londoni közlemény a fegyverszüneti feltételekről

Amszterdam. (DNB). A brit sajtószolgálat jelentése szerint Londonban tegnap hivatalosan nyilvánosságra hozták a Badoglio-kormányval kötött fegyverszüneti egyezmény feltételeit. A szöveg a következő:

Előretolt szövetséges főhadiszállás, szeptember 11-én. Eisenhower tábornok és Badoglio megbízottai szeptember 3-án a katonai fegyverszünetet követő feltételeit írták alá: 1. Az olasz fegyveres harci erők azonnal megszüntetnek minden ellenséges cselekményt. 2. Olaszország minden lehetőséget megtesz, hogy ne legyen a németeknek olyan könnyűek, amelyek nekik a szövetséges nemzetek ellen a harcban előnyt jelenthetnek. 3. Az egyesült nemzettek valamennyi hadifoglyát és internáltját azonnal ki kell adni a szövetséges főparancsnokának. Egyetlen hadifoglyát, vagy internáltat sem szabad most, vagy később időben Németországba szállítani. 4. Az olasz flotta egységei és az olasz légi erők kötelesek átadás végett azonnal arra a helyre vonulni, amelyet számukra a szövetségesek főparancsnoka lefegyverezési céljából részletesen közölni fog. 5. A szövetségesek főparancsnoka az olasz kereskedelmi flottát a katonai flottaprogramm keretében felvétel céljából lefoglalhatja. 6. Korzika és az összes olasz területek, az olasz szigetek és az olasz szárazföld azon a részén, ahol a szövetségesek részére, hadiüveleti támaszpontok létesítésére és más célokra, amelyeket a szövetségesek szükségessé tartanak. 7. Azonválti biztosítás a szabad útnak a szövetségesek számára az olasz területeken lévő valamennyi repülőterre és flottatámaszpontokra, tekintet nélkül arra, milyen körülmények között van a terület. 8. A fegyverszünet megkötéséig az olasz földnek a németektől való megfizetését a kikü-

lönnek és repülőtereknek az olasz fegyveres harci erők védelme alatt kell állniuk mindaddig, amíg ezt a szolgálatot a szövetségesek veszik át. 8. Az olasz fegyveres harci erőknek azonnal vissza kell vonulniuk Olaszországba az összes harcterületéről, amelyeken jelenleg vannak. 9. Az olasz kormány jóllát azért, hogy szükség esetén a rendelkezésre álló egész fegyveres hadierőjét a fegyverszüneti feltételek gyors és tökéletes keresztülvételére fordítja. 10. A szövetséges haderők főparancsnoka fenntartja magának a jogot, hogy megtegyen minden intézkedést, mely véleménye szerint a szövetségesek védelmére és érdekében a háború tovább folytatása szempontjából szükségesnek mutatkozik. Az olasz kormány a maga részéről kötelezi magát, hogy minden közigazgatási hatóságot és minden másnemű hatóságot rendelkezésre bocsát ama szolgálatokra, amelyeket a főparancsnok szükségeseknek tart. Mindenekelőtt a főparancsnok szövetséges katonai kormányt állít föl az olasz terület ameg részén, amelyeken az ilyen rendszabályokat a szövetséges nemzettek katonai érdekeire való tekintettel szükségeseknek tart. 11. A szövetséges haderők főparancsnokának megvann minden joga a lefegyverezésre, a mozgósítás megszüntetésére és a leszerelésre vonatkozó rendszabályok keresztülvételére. 12. Más politikai, gazdasági és pénzügyi természetű feltételek, amelyeket Olaszországnak majd teljesítenie kell, későbbi időben kerülnek közlésre. 13. A jelenlegi fegyverszünet feltételeit a szövetséges haderők főparancsnokának előzetes hozzájárulása nélkül nem lehet nyilvánosságra hozni. A szöveget hivatalosan angol nyelven fogalmazzák meg.

Sforza volt miniszterelnök olasz köztársaságot tart kívánatosnak

Genf. (Rador). A német távirati ügynökség jelentése szerint: Egyesült Államokban emigrációjában Sforza gróf, volt olasz miniszterelnök az Evening Standard című lapnak

adott nyilatkozatában kijelentette, hogy olasz köztársaság alakítása sokkal jobb alkotmányos eszköz lenne Olaszország számára, mint a monarchia.

Badoglio átadja a kormány vezetését a szociáldemokrata Bonomo-nak

Amszterdam. (Rador) A brit hírlapjait jelentése szerint, az olasz király és királyné, a trónörökös, Badoglio marsall és a szociáldemokrata Palermóban van. Ugyan-

csak jólétesült politikai körökből származó hírszerítő nagyon valószínű, hogy Badoglio marsall a közeljövőben átadja a kormány vezetését a szociáldemokrata Bonomo-nak.

A román sajtó az olaszországi eseményekről

A Curentul („Románia és az események tanulsága”) írja:

„Az európai szellemi örökség megvédéséért folytatott harcban Itália elbukott éppen akkor, amikor még erősebb európai összefogásra lenne szükség. A helyett, hogy igazságos vagy legalább megegyezéses békét ért volna el, a feltétlen megadás fájdalom útjára lépett. Ennek a helyzetnek a kialakulását csak azzal magyarázhatni, hogy hiányzott a nemzeti erők egysége... A román nép csatlakozván a kihívó és támadó kommunizmus ellen megvívandó harchoz, védelmezi az európai rendet és műveltséget; és harcolván azért az Európáért, amely az emberiség fényét árasztotta el minden földrészen, a legkisebb mértékben sem befolyásoltja magát a maga egyenes útján az olasz változások által... A román nép hagyományos politikai útját járja ma is. Megtette mindig kötelességét a Kelet kapujában és megteszi és meg fogja tenni akkor is, ha körüskörül a fenyegetések és összeomlások még megkoszolódnának is. Utjáról nem tér ki se jobbra, se balra, halad megfontoltan a három év előtt kiszabott történeti úton. Itália összeomlása csak arra a következtetésre tanítja, hogy egységesen, még elszántabban álljon a rend, a munka, a hűség és vitézség szolgálatában.”

A „Timpul” („Itália drámája”): „Itália fegyverszünet-kérése nem érte váratlanul a román politikát. Mussolini eltávolítása után be kellett következnie a megadásnak. Azok az erkölcsi és anyagi szenv-

dések és károk, amelyek Itáliát most érik és még sokáig fogják érni, szigorú leckéket maradnak beírva a népek tanulókönyvébe. Itáliában most kísérlet történik nagy történelmi tanítás számára. A legsúlyosabb és a legkevésbé pótolható veszteség nem az, amely a nemzet testét éri, hanem az, amely megőrli lelkét. Ezeket a megállapításokat a testvérjéris és a józan mérlegelés sugallja nekünk az olasz drámával kapcsolatban, abban az órában, amikor jobban ismerhető fel mint bármikor, kötelességünk és becsületünk parancsoló szava.”

A Curentul legújabb számában „Itália tragédiája” című vezéregykében Panfil Seicaru megállapítja, hogy az olasz események oka a fáradság, Ezek a jelszavak: Korzika, Szavoja, Tunisz az olasz tömegeket nem tudták megmozdítani, csak a római birodalomról álmodókat. Az abesszínai háborúban az olasz nép kétségkívül még egységesen állott Mussolini mögött. Ezért feleltette meg erejét Abesszínában, sőt még Spanyolországban is. De már 1940 májusában Italo Balbo a leghatározottabban ellene volt a háboruba lépésnek. Mussolininak két óra hossza kellett beszélnie, hogy a legfőbb fasiszta tanács hozzájáruljon a háboruba lépéshez. Ezt a hozzájárulást is a háború gyors befejezésének az ígéretével érte el. Hangoztatta, hogy két hónap alatt Franciaországot és Angliát legyőzik, a békétanácskozáson pedig Olaszország nem vehet részt, ha nem lép be a háboruba.

„Már 1941-ben lépten-nyomon meg lehet-

Örök áldozat — örök hűség

Szeptember... Sétálgatok a kertemben s rá-racsodálkozom a gyümölcssterhes fákra. Mozdulatlan, szelíd szépség fénye hull mindenükre. Az áldozat szépsége. Már tudom, hogy vannak örök és elvethetetlen csodái a földi életnek. Szépségek, amelyek mindenhová élnek, el-kísérnek végig az örökkévalóság állomásain. Ilyen örök csodák számomra a fák. Mennyi erő, önmegtartó hűség az életük. Minden virágok áldozati oltár: szírom- és illatáldozatok ropennek róluk, amíg beleszürköl, belekopaszodik a fa, de közben megtermékenyül s új illatok és zamatok foglatatárá, új tartalommal és élettel érik a gyümölcs.

Egyetlen áldozat van a földön ehhez fogható. Szépség, ifjúság, erőparázó áldozat, világszépítő hűség: az a n-y-a-sá-g. Tudom, sokan vannak, akik nyíltan és merészen vitatják, hogy a fa élete csak a fái és nem a gyümölcsé is. Az „egyke” vagy az „egyes” életsorvaszólázaiban dűdörgő lelkük, akik az anyaságot nem világszépítő hűségnek és áldozatnak, hanem éviselhetetlen tehernek és átoknak tekintik, amitől menekülni, szabadulni kell. De az anyaság mégis örök áldozat és örök hűség marad!

Miköz Károly mondja az irókról, hogy: „Majdnem hősök”. Krucz Aladár pedig, „Fekete Kolesztor” című örökbecsű munkájában, oldalalanként a zseni élelétásával és vetítőképességével bizonyítja, hogy minden igazi művész bizonyos „feminimumot” hordoz magában s e nélkül el sem képzelhető, mert életet adni (teremtési) csak a nő, az a n-y-a tud. Továbbá a gondolatort, ez azt jelenti, hogy a „majdnem hősök” — majdnem anyák, tehát az igazi anyák, igazi hősök!

Anyaság! Nehéz volna a hűség ismerveit külön-külön felsorolni, de úgy érzem, abban csucosodni, hogy van hite és reménysége, tehát van ereje az újradöztéshez. Nemesek elindítja, hanem kísérli, védi és kormányozza is az életet, mint a csermely vizét a part.

Utánamegy a ocl előtt aláhullott nyilveszöznek, felszedegéit, megtörülgeti; újraröpi. Utánasiet a tevelgyo gyermeknek, kiszaldija a gonosz, a bün karjai közül s ujra indija a jó uton. Reménysége, hite van hozzá! Ezért nem tudják tájaldalmak, csalódások, kiábrándulások megtörni. Hasztalanok tombol a bün, dul a háboru, tobzódik a halál-nincs ereje az édesanya hűsége fölött. Mikor kemény férfizömök kenyseru téltlenségbe lazulnak, szellemóriások a kétség sötét éjtszakájában hanyódnak tehetetlenül, mikor minden pusztul és romlik, — él, imádkozik, küzd az anyaszív hite, reménysége és szeretete...

Szeptember van. Ezer meg ezer gyermek szaladgál az utcákon, rajzik kibe az iskolák kapuin, sugározza szét a világra az újradöztés örömet, életszépítő derülátását: valami előlátást, bizakodó és biztató erőt! De ezért az erőért, ezért a szépségért adósai vagyunk valakinek. Valakinek, aki nem tartja számon nem hányja szemünkre; aki sohasem kér, mindig csak ad, s mégis, sohasem fárad bele az adakeztásba, az áldozatba, az újradöztésbe.

Szeptemberben, mikor érett gyümölcs-magvak halle-eszrevétiénül hullanak a földbe, hogy tavasszal diadalmasan induljon belőlük ujra az élet, szeptemberben, mikor millió újradöztő gyermek bizakodó mosolyának fénye hull a világra, álljunk meg egy pillanatra hódolattal az élet igazi hősei előtt. Halajjunk rá csöndesen az édesanyánk kezére. Mindegy, hogy finoman ápol, vagy munkában tört, fiatalosan síma, vagy öregségtől ráncos és remegő léz-e, vagy élő testi, vagy már csak áldott lelki valóság: hullassuk rá könnyeinket és csókjainkat. Csókjainkat azért, mert olyan sokat nekik köszönhetünk. Könyveinket pedig azért, hogy mi olyan nagyon keveset adhatunk nekik. Az ő szeretetük termékenyített meg, mosolyuk sugározza be, áldozatuk teszi élni érdemessé, értékké a földi életet.

Ercse Miklós

tett állapítani az erkölcsi erők csökkenését a hadseregben is, nemesek otthoa. Az angol-amerikai sziciliali partraszállás előhangja volt a fejleményeknek. Mussolini bukása, aki egymaga örítte a fasiszmus tekintélyelvét, csak siettetta az elég sokáig elfojtott lelki bomlást. Most valahol meg fog szállandulni Olaszországban a front olaszok nélkül. Arra lehet gondolunk, hogy Itáliának százzalokkal előbb viselt sorsa tér vissza, ami-

kor a negyhatalmak háborúinak volt a színtere... A kezdeti hibák később mindig megbosszálják magukat. Az 1940. évi májusi téves mérlegelés, hogy tudniillik a háború mindössze két-három hónapig tarthat, most érleli meg keserű gyümölcsét. Az a férfi, aki országát magasra tudta emelni, egyszerűen téves megítélés folytán az örvénybe rántotta.”

Semmissé nyilvánított horvát-olasz egyezmények

Zágráb. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Pavelics Ante dr. horvát államvezető két államjogi rendeletével semmissnek nyilvánította a Horvátország és Olaszország között kötött római szerződéseket, valamint a horvát korona felajánlását Aimone olasz hercegnek. Az első határozat semmissnek nyilvánítja az 1941. évi római szerződést, amelyet az olasz-horvát határról és a horvát függetlenség olasz részről való biztosításáról kötöttek meg, valamint az adriai partvidék biztosításáról kötött katonai egyezményt és Spalato városa,

továbbá Korcsula szigete helyzetére vonatkozó egyezményt. A határozat rámutat arra, hogy Olaszország sohasem teljesítette a szerződésekből folyó kötelezettségeit és azokat nem is lehet megérvényesíteni, tekintve, hogy Olaszország szövetségesei tudta és hozzájárulása nélkül kapitulált. A második határozat a horvát korona felajánlását és a király kijelölését nyilvánítja semmissnek, mivel a kijelölt király nem érvényesítette jogait. A határozatokban a poglanyik mint a horvát nemzeti állam feje szerepel.

Lemondott a bolgár kormány

Szófia. (Rador). A bolgár távirati iroda közli: Nyomban a kormányzótanács esküjete után a bolgár kormány benyújtotta lemondását.

A kormányzó-tanács megbizta a lemondott kormányt, hogy az új kormány megalakulásáig folytassa az ország kormányzását.

Bolgár csapatok bevonulása eddig olasz megszállás alatt volt területekre

Szófia. A bolgár hadsereg megkezdte azoknak a területeknek a megszállását, amelyek a bolgár népi törekvések nyugati határárt jelentik és amelyeket 1941-ben Albániához csatoltak. Valószínű, hogy a bolgár csapatok a Vardaról nyugatra eső területeket is megszállják.

nak megjelölésénél rádióbeszédben a nemzetközi együttműködés szükségessége mellett nyilatkozott. A győzelem megszerzésére mérhetetlen tevékenységre van szükség és kiemelte, hogy az Egyesült Államok megkészszerették erőfeszítésüket.

CORDELL HULL A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint az Egyesült Államok külügyminisztere Cordell Hull az USA külpolitikájá-

Valamennyi nemzetnek a gazdasági é politikai jószomszedság szellemében történő együttműködés — mondotta Cordell Hull — és a szabadság, az egyetlenség és az igazság eszméje lenne a leghathatósabb mód valamennyi nemzet politikai, gazdasági, szociális és kulturális haladásának elősegítésére.

Jelentéseink a harcterekről

Megsemmisített szovjet csapatok Novorosszijszkban, — további elkezeredett küzdelem a keleti front déli és középső szakaszán

Bertin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctereken a német hadsereg csapatszelei és a hadi tengerészet szárazföldi kötelékkel összpontosított támadásban Novorosszijszkban a partraszállott Szovjet erők további csapatszeleit semmisítették meg. A Szovjet nagy véres veszteségeket szenvedett. A németek több száz foglyot ejtettek.

A keleti front déli és középső szakaszán az elkezeredett küzdelem tovább tart. Ellenfeleinkkel sok helyen semmivé tették a szovjet csapatok átmeneti sikereit.

Salerno körzetében a németek támadása az északi harci szakaszon előrehalad. Az angol zászlókat heves elhárító harcokban a városba és a parti sávra vették vissza. Salernótól délkeletre az ellenség megkísérelte területeinek kiszélesítését és a partmenti lapálytól keletre lévő német magaslati állás áttörését. A harcok folyamatosan vannak. Ezen a helyen egy német páncélos hadosztály szeptember 11-ig 26 tisztet és 1400 katonát ejtett foglyul. megsemmisített 58, többnyire nehéz páncélost és sok nehéz és könnyű fegyvert zsákmányolt.

Német harci és csatarepülő a salernoi öbölben elsüllyesztettek két nagy kereskedelmi hajót és egy torpedónaszádót, megrognáltak, részben súlyosan, több hadi- és kereskedelmi hajót és kirakodást végző hajókon teli találatokat értek el. Német gyorsnaszádot elsüllyesztettek egy 10.000 tonnás csapatszállítóhajót.

Korzikai és Elba tengerrészen gyors német csatarepülő megsemmisítették egy angol zászló rombolót, egy német hajócsészt vízi járművei pedig megsemmisítették 3 olasz gyorsnaszádot, amelyek a hajókíséretet alkarták megvédeni.

Az olasz Badoglio-hadsereg lefegyverzése lényegében befejezést nyert. A lefegyverezett katonák száma meghaladja a félmilliót. Olaszországban, Dél-Franciaországban és a Balkánon az utóbbi hónapokban az olasz hadseregnek mind több csapatszele és különösen a fasizta milícia kötelékei bejelentették készségüket a harc folytatására a németek oldalán. Ezeket részben biztosítási feladatokra már ismét felhasználták. Ezen kívül Észak-Olaszországban német csapatokkal együtt visszaverték bandák támadásait.

Az Adriai-tenger egész keleti partvidéke Pola hadi kikötőjével együtt most már német kezén van. A Mentona-Genna területén is, a Liguri-tenger partján mindenütt német csapatok állanak.

Miután már néhány nap előtt az olasz Badoglio-csapatok kemény ellenállása ellenére a német csapatok lendülettel támadással elfoglalták a megerősített Monte-Cenis-alagutat német csapatok szeptember 11-én este megszállták a Kis-Szent-Bernáthy keleti csúcsán épült erődöt és menedékházat.

NÉMET ÉS HORVÁT CSAPATOK ELFOGLALTÁK RAGUZÁT

Zágráb. (Rador). A horvát távri iroda iroda jelenti: Horvát csapatok német egységekkel együttműködve folytatják a dalmát tengerpart megszállását. Sok olasz egység átpartolt a németekhez. Legutóbb Dubrovnik (Raguzza) városát foglalták el.

A balkáni helyzet német megvilágításban

Berlin. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Mindazokat a Németországgal szövetségelt kormányokat, melyeket közvetve vagy közvetlenül érintettek az olaszországi események, a német kormány idejében tájékoztatta, mindarról, ami Olaszországban várható volt, így tehát a kormányok megfelelően elkészülhettek.

Ami a délkelet-európai, különösen pe-

dig a balkáni viszonyokat illeti, labilitásuk miatt kétségtelenül bizonyos veszély-momentumokat tartalmaztak bizonyos pontokban. Görögországban az olasz csapatok már befejeződött elvonulása legulább megszüntette a katonai bizonytalanság tényezőit.

A Dodekanézoszon Németország idejében kezébe vehette a dolgokat, még mielőtt az olasz fejemények elértek volna csúcspontjukat.

Horvátországban a megváltozott körülmények és az egész dalmát partnak horvát csapatok által történt

megszállása erősen hozzájárult a belső viszonyok megszilárdításához, amelyet németi részről is elősegítettek.

Bulgáriát illetően nem tagadható, hogy Boris bolgár király halála olyan tényező volt, amelyet Délkelet-Európa politikájában, amely a támadókat

különleges reményekre feljogosított látszott.

Ami a belgrádi kormányt illeti, már a legközelebbi időben meg fog mutatkozni, hogy sikerült megszilárdítani irányzatát és ezért meg is kapja a német elismerést.

Ellenséges ejtőernyősökre figyelmeztették a német lakosságot

(Berlin). Német hivatalos helyen csüörtök este figyelmeztetést adtak ki, amelyben a lakosság figyelmét felhívják az ejtőernyős ügynökökre. „Az ellenség minden eszközzel megkísérelti népünk belső frontjának megrendítését — mondja a figyelmeztetés. Egyes esetekben ahhoz folyamodott, hogy repülőgépekről ejtőernyős ügynököket dobjon le.” A figyelmeztetésben felhívják a német lakosságot, hogy mielőtt ilyen ejtőernyős ügynököket vesznek észre, jelentsék a

legközelebbi rendőrhatalóságnál. Az ilyen ejtőernyős ügynökök, bármiféle támogatását a legsúlyosabb büntetéssel sújtják”, mondja a felhívás. Heinrich Himmler, birodalmi belügyminiszter ehhez kiegészítő közleményt adott ki, amelyben felhívja a lakosságot figyelmét arra, hogy „azokat a felelőtlen elemeket akik felismerik ejtőernyősöknek szállást és élelmet adtak, azonnal agyonlövők”, — jelenti a Nemzetközi Sajtótudósító.

A „kincses” bányásági városka

Látogatás Sannicolaul Mare-Nagyszentmiklóson, ahol száznegvennégy esztendővel ezelőtt felbecsülhetetlen értékű aranyleletre bukkant egy szegény jobbágy

— A Déli Hírlap kiküldött munkatársától —

Sannicolaulmare - Nagyszentmiklós. Mesébe illő eset, pedig megtörtént. Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény jobbágyember. Valamelyik forró júliusi napon ott kapálgatott az udvarán, a szőlője körül. Kapálás közben váratlanul nagy kincsre bukkant, fejedelmi aranyleletre, mely utóbb az „Attila kincs” elnevezést kapta. Azóta világhírré vergődött sannicolaulmarei-nagyszentmiklósi aranylelet, amely mindmáig foglalkoztatja sok ember s közöttük sok tudós képzeletét.

Most itt vagyunk e nevezetes helyen, ahol a föld méhe évszázadokon át rejtgette az „Attila kincsét”.

A főtérről indultunk, ahol a templom előtt Nepomuki Szent János szobra vigyáz s ahol vasárnapi tereferén csoportokban állnak az emberek. Elhaladtunk a templom mellett, aztán balra kanyarodtunk s az Aranka folyócska alacsony hidján vitt át az utunk. Szokatlanul széles utcába jutottunk. Javarészt régi, alacsony házak szegélyezik és hosszú, ákácok faszor, fehérre meszelt törzsekkel.

— A „szigetre” értünk — mondják kísérőim.

A „szigetre”, amelyen — ahogy itt nevezik — a „kincsek házat” keressük.

Sok minden emlékeztetett itt a nevezetes Nákó-családra. Most, a történelem meszeségéből nézve, e nagy család fel-tünése és emelkedése is

egészen meszeszerűnek tűnik

akárcsak a Nákókék szegény jobbágyának váratlan szerencséje avval a kincscsel. Ugy volt, hogy marhahajcsárok járták egykoron a kietlen utakat a Bányászból, fel egészen Bécsig. Akadtak közöttük vállalkozó szelleműek is, akik többek gulyáit egyszerre terelgettek a császárvárosba s így nagy keresetbe jutottak. Nákó Kristóf és Nákó Ciril — két fivér — egy ilyen alkalommal rengeteg pénzre tett szert. A hagyomány szerint ezt a pénzt ugyszólván erőszakkal vették el tőlük Bécsben s adtak helyette hatalmas bányásági birtokot. Akkoriban kerültek ugyanis kőtyavetyére a bányásági kincstári földek és Nákókék birtokosok lettek. Csak nehezen tudták igazítani a dolgot az érdekelt állattulaj-

donosokkal, akik pénzt kívántak s akiknek nem kellett a föld. Derék birtokos család lett aztán Nákókék, s később grófi rangra emelkedtek.

Az utolsó Nákó sarj Fiume kormányzója is volt. A család férfiága immár kihalt s a városka főutcáján lévő tornyos Nákó-kastélyból bérház lett. Régi monográfiákban felsorolják a család ritka műkincseit és egyéb érdekes emlékeit, köztük Széchenyi, Liszt, Jókai, Wagner Richárd, Meyerbeer és Rossi leveleit.

A család lehanyatlott, de bőkezűségét ma is számos intézmény hirdeti, így a jelenlegi állami kórház, a gimnázium és a földműveléskola.

Elvezetnek a kincsek házához. Négy hosszú utcát találni az egykori „szigeten” s egy partosabb, dombosabb részt. Ezen húzódik végig az egykori Lelet-utca, amelynek ma Strada Comorilor a hivatalos elnevezése. Szószertint: „kincsek utcaja”.

Ákácok mögött apró házíkok sora. A tulsó oldalon a kilencedik ház...

Vért föléből új ház épült a régi jobbágy ház helyén Tulajdonosa a régi háza a tavasszal lebontotta. Nincs idehaza, csak a szomszéd telken át juthatunk az udvarára.

...Száznegvennégy esztendővel ezelőtt, 1799. július 3-án bukkant itt a nagy hírű kincse. Vuin Néca, Nákó Kristóf szerb jobbágya. Furcsa díszítésű, szép művi edények, korsók, bikafejes csészék, billikomok, tálcák kerültek napvilágra kapája nyomán. Csupa aranyholmi. Vuin Nécanak persze fogalma sem volt, micsoda kincs birtokába került, mégis örült a leletnek, mert tetszett neki, micsoda furcsa figurák díszítik az edényeket. Az egyik korsón, koronás emberfej, szárnyas oroszlánon vadászó férfi. A másikon hatalmas griffmadár elrabolt nőt tart a karmaiban. Aztán a harmadikon sisakos, szakállas lovas, mellette szaladó rabot fog az üstökénél. Vuin Néca megmosta őket a kútnál s szalmatetős vályogháza kőnyájába egymás mellé

elagallta az arany edényeket

és azontul egyik-másik korsót vízhozásra is használta. De nem sokáig, mert házaló görög kereskedők vetődtek portájára. Ezek aztán párszáz forintért megvásárolták az edényeket a jobbágy feleségétől, Ikoniától. A mesebeli tündér gonosz játékot üzött a szegény emberrel. Kezébe adta a mérhetetlen kincset s aztán el is vette. Kárpótlásul viszont halhatatlanná tette a szegény jobbágy nevét. Tudományos művek, lexikonok emlegetik Vuin Nécat.

A lelet híre kitudódott Bécs felgyelt rá s az aranyholmik, összegyűjtve,

sietve vándoroltak az akkori bécsi gyűjteményekbe. Ma is Bécsben vannak. Az aranykincs sulya vagy tíz kiló, de műértéke révén felbecsülhetetlen nagy kincs.

Pulszky Ferenc írja: „Ezen eddig meg nem fejtett műtörténelmi talány előtt akaratlanul is eszünkbe jut Attila lakomájának leírása Priscos Rhetornál, midőn elbeszéli, mint ülték a nagy király asztalánál római polgárok, bizánci követek, különböző germán törzsek fejedelmei hun főurakkal együtt s arany serlegekből hörpintették a bort, míg a barbár dalmokok a nagy király hósteteit megénekeltek...”

Az újabb kutatás az aranyedények irásjegyeit is megfejtette. Keletiráni ótörök írásjegyeket öt egybehangozó feliraton hirdetik, hogy

fejedelemé, királyé volt a kincs

aki valahol Bokhara táján uralkodott... Hogyan kerültek Bokharáról Sannicolaulmare-Nagyszentmiklóstra? ...

Még tünődünk az udvaron, amikor Pottyán Ferencné, a ház előző tulajdonosának a felesége is hozzánk csatlakozik. Negyvenhétézer lejért kelt el a „kincses ház”. Amíg az új tulajdonos le nem bontotta, még a Vuin Néca-féle ház állt itt.

— Mi is turtuk a talajt — mondja az asszony — de nem találtunk semmit. S amikor az új tulajdonos lebontotta a házat, akkor sem jött elő semmiféle kincs.

×

...A „sziget” pereme mentén ma a motorosvonat kattog. A „kincses ház” lakói becsületes munkával igyekeznek kincshez jutni. A világhírű lelet azonban máiglan nagy és ismeretlen, talán örökké megfejthetetlen talány levegőjét hagyta itt az ákácok alatt ...

Schiff Béla

Hűtőgyárosok, műasztalosok!
Használd a korszerű technika vívmányát

„NEO CASEIN“
hideg enyv.

Olcsó, nagy ragadó képességű, tartós. 1 kg.-ból 4 és fél kilogramm hideg enyv készíthető. Ára kg.-ként 400 lej. Gyárja:

„VEGLUTIN“
Fabrica de produse chimice, Arad
Cuza Voda utca 38 szám.

Szeplők, pattanások, májtöltök, miteszerek, bőrkütiések, ráncok eltűnnek a **GÉNUSZKRÉM** használatát után. Az archbör úde, s ma tetszetős, fiatalos lesz. Génuszkrém esteli vagy nappali használatra egy tégely 150 lej. Génusz-puder 200 lej. Génusz-szappan 100 lesz. — Főraktár:

Dr. FÖLDES gyógyészterfára.
Arad. — A vidéki megrendéseket postán utánvétellel küldik.

Transzformátor

Az épület pincéjében villamos transzformátor van, nem hasábjá, fejsze, lőnk, fűrészpör, parkány és egér. A gépek egyhangyan zúgnak benne, nem hajlandók felhangot sem engedni a magasságból, akár fel, akár le. Milyen meglepő is lenne, ha például a „Kutyakutya tarica” dallamára transzformálnának. A pince sodronnyal zárt ablakából vastagon ömlik, egyre ömlik a forró szürke levegő. Az az érzésem, hogy egy technikai őslény van ide bezárva, egy elektrozaurusz, aki párszáz éven át csak belélegzett és most kibocsátja leheletét, egy másik ötszáz éven át. Boldogan vállalkoznék arra, hogy megvárjam a következő szuszot. Most éppen tájja a száját és fúj ki az utcára.

Kora délután volt, az aránylag néptelen utcán csak egy reszketés a levegő. Még néhány fokos hőemelkedés és lángkap az aszfalt, a házfal és a tetőtől folyni kezd a megolvadt villámhárító. Az elektrozaurusz egyik pince-szűzjánd valaki álli kitartóan. Egy fiatal nő, szembefordulva a nőtől hőségével. Mellette a földön sásból font szaryra. Vállán egy csomó vizes ruha, melyet nemrég moshatott ki. Felkete szoknyát, valami vékony fekete zekét horf és vállán a rózsaszín, világoskék, piros, zöld, tarka holmik olyanok mintha a koporsóra egy paradicsommadár szállna s ott boldogan tolláskodni kezdene, az asszony éppen kis fehér ingecskét tart, óvatosan, gondosan fogja két-két ujjával és így jól láthatom, hogy sovány csuklójára vizesen tapad a ruha. Mikor megszárad az ingecske, leveszi válláról a következőt és azt tartja a pince ablaka elé. Így szaryja ebben a borzalmas hőségben gyermeke holmijait. Mire végez, az aszfaltot itt-ott cseppek sötétenek. Nem a gyermek holmijától van, hanem az asszonytól magától. Csontos álláról, vékony csuklójáról csöpögött a veríték. Ez a legforróbb szeszretet, amit életemben láttam.

(-6-n)

Háztulajdonosok kívánságai. Hivatalba lépése alkalmából most kereste fel Dohosan Ioan dr. timisoarai-temesvári főpolgármestert a háztulajdonosok egyeseletének küldöttsége, Ciobanu Pompil dr. elnök és Schiller Ervin ügyvezető igazgató vezetésével. A küldöttség ebből az alkalmából a háztulajdonosoknak a városi vállalatokkal kapcsolatos kívánságait terjesztette elő, valamint a háztulajdonosoknak azt a kérelmét, hogy a lakáshivatalban képviselőhez jussanak.

A vámörlesztés díja, Timisoara-Temesvár város közlemezési szolgálatának közlemeziszerint miniszteri határozat értelmében a vámörlesztés ellenértéke természetben vagy pénzben fizethető az öröltető kívánsága szerint.

A szikviz új ára. (Bucuresti). Az országos ár-kormánybizottság most megjelent rendeletével új árakat léptetett életbe a szikvizre. A gyárak a nagy üveg szikvizért, amelyet a kicsinyben árusító vendéglősöknek, kereskedőknek stb. szállítanak 12 lej kérhetnek; a kiskereskedő 14 lejért adhatja tovább, míg ha a szikviz jégbehűtött és a vendéglőben fogyasztják el, 16 lejbe kerül. A kis itvegnél az ár 8.50 lej, 10 lej, illetve 12 lej. A kétsháromnegyed deciliteres limonádé 14 lej, 16 lej, illetve 18 lej üvegenként. A kicsinyben árusító személy köteles hegyiségében az árakat feltűnő helyen kifüggeszteni. A rendelet felhatalmazza a vidéki városok vezetőségét, hogy saját hatáskörében szabályozza a szikviz árát. Az ár azonban legfeljebb egy lejjel lehet magasabb az általános megszabott árnál és csak azokban a városokban, amelyekben szénsav-gyár nem működik.

Elítelt buzavásárlók. Bogdan Teodor és Stan Igna agrisi-egresi gazdák májusban egy pecicai-pecsai embertől buzát vásároltak és azt engedély nélkül szállították falujukba. Az aradi törvénysek szabotázsbüntetése egy-hónapi munkátáborral sújtotta őket.

Szept. 15, szerda
R. k.: Fajdalmos Sz.
Protoszt.: Nikodém
Ortod.: Piloteusz

Ár: 5 6, 36 p.
Árny.: 18 6, 14 p.
Nappal hossza:
12 óra és 37 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Beclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

I. O. V. jogosultak figyelmébe. Az aradi városi I. O. V. hivatal felszólítja a jelenlegi haború hadiövezeyeit és hadi árváit, hogy a szükséges kimutatásba történő felvételük végett jelentkezzenek a városháza I. O. V. hivatalában (26. számú szoba). A jelentkezés szeptember 19-ig tart.

Öngyilkosság. Az aradmegyei Glogovati-Öthalom községben Stoll Erzsébet háznak padlásán felakasztotta magát. Mikor tettét észrevették, már halott volt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Étola-osztás Timisoara-Temesvárott. A város közlemezési szolgálatának intézkedett, hogy az első és második kerületi lakosság részére étola kerüljön kiosztásra. Az első kerületi kereskedők ma, kedden, vegyék át a szükséges olajmennyiséget a Goga-szövetkezetnél, a második kerületben lévő kereskedők pedig a holnapi nap folyamán. A többi kerület lakosságát is ellátják étolajjal, mielőtt az megérkezik.

Bottal fejbévágta az édesanyját. A timisoarai-temesvári gyárvárosi szőlőkben lakó Gere Lajos a szombatra virradó éjtszakán összeszólalkozott az édesanyjával. Gere zuzott-tört a lakásban, majd bottal fejbévágta 61 éves anyját, aki eszméletlenül zuhant a földre. A mentők súlyos állapotban kórházba szállították. Gere Lajost a rendőrség letartóztatta és az ügyészségnek adta át.

Vilányórárt lopott. W. E. kiskorn aradi fiut átadták a rendőrségnek, mert az Episcopiei-utca 22. számú ház kapuja alól ellopott egy villanyáramot mérő órát. A lopást az egyik lakó vette észre és a tolvajt a hóna alatt lévő órával együtt átadta a rendőrnök.

Tanulók és diákok részére

iskolai cikkek
(tan., papir-, rajz-, zérk., fizetek, jegyzékek, írószerek stb.) **mersekkelt áron kaphatók.**

DEPAG
papir- és könyvkereskedés r. t.-nál
Timisoara-Temesvár,
L. Bratianu tér.

Két halálos ítélet Constantian. (Saj. tud.) A constantiai hadbírósg Odadenco Gherasim 29 és Belenco Terente 19 éves sulinai lqkosokat halálra ítélte. A két elítélt elsőtétítés idején betörést és lopást követett el.

Felmentett aradi pék. Kása Mihály aradi pék ellen több bevője feljelentést tett, mert a sütőiparos állítólag nem készítet kenyert május elsején, a munkásünnepen. Az aradi törvénysek szabotázsbüntetése előtt a péknek sikerült bebizonyítania, hogy a kérdéses napon készített kenyert és a panaszosok azért nem kaptak, mert későn jelentkeztek és a kenyér ekkor már elfogyott. A bíróság Kását felmentette.

Gyermekgyilkos anyja. Zeder Florea chisineucrisi-kisjenői asszony két héttel ezelőtt gyermeknek adott életet. Gyermekét azonban megölte és eltemette. A gyermekgyilkosság most kiderült és a kegyetlen anyát, aki vallo-mása szerint szegényében követte el borzalmas tettét, a csendőrök átadták az aradi ügyészségnek.

Szabad a korpa vásárlása. Timisoara-Temesvár város közlemezési szolgálat közli, hogy a korpa vásárlása szabad. A korpa ára a malomban való vásárlás esetében 14 lej, kiskereskedelmi ára 19.30 lej kilogrammonként.

Engedély nélkül kereskedelmet tilték. Oprea Trandafir jebeli-széphelyi lakos ellen feljelentést tett a csendőrség, tiltott kereskedelem címén. Oprea egyes falvakban baromfit vásárolt, hogy azt a timisoarai-temesvári hetipiacon eladja. Ehhez azonban nem volt engedélye a kereskedelmi- és iparkamarától. Az ügyészség szabotázs miatt megindította ellene az eljárását. Ugyancsak szabotázs címén indult meg az eljárás Nevranceanu Jivcu variasi-varjasi lakos ellen, mert engedély nélkül tejjel kereskedett.

Betörés a brasovi-brassói pályaudvaron. (Saj. tud.) Cakia Ion csendőr, aki a brasovi-brassói pályaudvaron teljesített éjtszakai szolgálatot, tetten érte Mota fognázort és Purcaru vasutast, amikor a vasuti pénztárt, amelyben 2.5 millió lej készpénz volt, feltörni igyekeztek. A betörőket a csendőr le tartóztatta. Mindkettő a hadbírósg elé kerül.

Mozik műsora. Szeptember 14, kedd: Arad: Aro: „Az első találkozás” (Maria Denis), Corso: „Bál a kastélyban” (Alida Valli), Forum: „A San Gottardo-i kénmő” (Mariella Lotti, Osvaldo Valenti, Germana Paolieri, Leonardo Cortese), Urania: „Hamlet és Ofelia” (L'at és Patachon). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „A szív mindig fiatal” (Emil Jannings, Maria Landrock, Viktor de Kowa), Capitol: „Sötét utak” (Juliette Faber, Jean Tissier, Jaques Baumer), Corso: „A kegyencső” (Alida Valli), Thalia: „Aki veszt, az nyer” (Umberto Melnati, Vivi Gioi).

Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 14, kedd: Arad: Kálmán (Avram Iancu-tér), Chinaciu (Marasesti-utca 68), — Timisoara-Temesvár: Belváros: Dr. Lupea (10 Mai-utca 5), Gyárváros: Maszalis (Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Chioreanu (Closca-utca 18). — Fratelia-Ujksoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalva: Bonomi. — Szeptember 15, szerda: Sibiu-Nagyszegben: Fabritius Guido (Mica-tér 27).

VASKERESKEDÉSBEN

Ez a gyorsforraló óránként csak tíz lej értékű szeszt fogyaszt... Feleség (a férjnek sugva): Halod, te vén korhely, milyen kevéssel beéri?

HATÁS

Nos — kérdezi az író a könyvtárostól — támadt valami visszhangja a könyvemnek? — Hogyne már jelentkezett egy hasonló nevű ur és nyilttéri nyilatkozatot akar adni, hogy nem azonos a könyv szerzőjével.

ARO-kert, Arad Távhívószám 24-45

Ma a francia filmpar remek kiállítása

HATAN VOLTAK a leghirebb francia színészekkel. Rendkívül film. Mindenkinek látnia kell. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor a kertben.

TRAFIK AZ ERKÉLYEN. Franciaországban, mint másutt is, megrágnak a dohány. Az öletes franciák azonban segíteni próbálták magukon. Így támadt az a legújabb divat, hogy dohánypalántákat ültettek az erkélyen más növények vagy virágfajta helyett. Az állam azonban ez alkalommal nem nagyon méltányolja a franciák közismert találmányát, mert lényegesen kevesebb szivar és cigarettát adna el, ha általánossá válik e szokás. Szigorú rendelet jelen meg tehát a minap, amely megtiltja a dohánytermesztést az erkélyen.

Kosztos diákok bejelentése. A diákokat, akik a vidékről érkeznek Timisoara-Temesvárra, a bejelentőhivatalban nyert értesülésünk szerint a szokásos 4. számú bejelentőlappal kell bejelenteni. A bejelentés alkalmával lehetőleg valamilyen igazoló iratot kell bemutatni, amelyből kitéjnik, hogy az illető valamelyik iskolának tanulója. A 4-es számú bejelentőlap alapján a városi közlemezési szolgálat élelmiszer-jegyet szolgáltat ki az illető diákok részére.

Husz éves iskolai találkozó. Felkértem a timisoarai volt városi polgári leányiskola 1923/24 évben végzett növendékeit, hogy a husz éves iskolai találkozó megbeszélése végett jelentkezzenek Bergerne, születési nevén Mátyas Kátó címén, Timisoara, Fratelia, III. utca 23. szám alatt.

Elvesztettem
pénziárcamat iratokkal. Kérem a becsületes megtalálót jutalomért címre: Dr. Karcag Károly, Timisoara, Berthelot-körút 10, a rendelési órák alatt átadni sziveskedjék.

Rádió
SZEPTEMBER 15, SZERDA

Bucuresti: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Hírek németül. 14 Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Szórákkoztató zene. 15.40 Katonák üzenek. 16.40 Hírek oroszul. 17. Enck zenekísérettel. 18. Régi francia zene. 19 Hírek németül. 19.15 Régi és új románok. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20 Kulturális élet. 20.15 Tánczene. 20.40 Előadás. 21 Németország órája. 22 Hírek, sportesemények. 22.15 Közlemények. 22.30 Könyvű zene.

Budapest I.: 6.25 Torna, zene, hírek, zene. 10 Hírek. 10.15 Zenekar. 11.15 Hanglemezek. 11.40 Előadás. 12.10 Művészlemez. 12.40 Hírek. 14 Szalónzene. 14.30 Hírek. 15 Zenekar. 15.30 Gibraltár, Málta, Szuez. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, szerbül, magyarul. 17 Népdalok zenekísérettel. 17.40 Elbeszélés. 18 Tarka műsor. 18.40 Világpolitika. 18.50 Hírek. 19 Operaközvetítés. 21 Csevegés. 21.20 Tánccöl pillentyük. 21.40 Hírek. 22 Operatársulatok. 23.45 Hírek.

SZEPTEMBER 16, CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek, 13 Ifjúsági nevelés órája. 13.40 Európai film. 13.50 Hírek németül. 14 Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Könyvű zene. 15.40 Katonák üzenek. 16.40 Hírek oroszul. 17 Zenekar énekkel. 18 Előadás. 18.15 Régi tánczene. 19 Hírek németül. 19.15 Kamarazene. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20 Rádiózenekar. 20.40 Előadás. 21 Szimfonikus zenekar. 22 Hírek sport. 22.15 Közlemények. 22.20 Szórákkoztató zene.

Budapest I.: 6.25 Torna, zene, hírek, zené. 10 Hírek. 10.15 Szalónzene. 11.15 Zenekar. 11.40 Előadás. 12.10 Zenekar. 12.40 Hírek. 14 Művészlemez. 14.30 Hírek. 15 Nyárvégi könyvű zene. 15.30 Előadás. 16.15 Tánccölzene. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, szerbül, magyarul. 17 Film dalok. 17.20 Kertészeti tanácsadó. 17.45 Előadás a Strauss-családról hanglemezekkel. 18.50 Hírek. 19 Hajnal, dél, est. 20.30 Min denféle zene. 21.40 Hírek. 22.40 Nagy mesterek órák dala. 23.45 Hírek.

EGÉSZSÉGÜNK

A testnevelő a lelki egészség szolgálatában

Ikolába járó ifjúságunk testi egészségének szolgálatában a testnevelő tanár áll. Az iskolai testnevelésnek az emberi szervezetre irányuló jó hatását, mint közismert tényező, nem szükséges bővebben boncolgani. Itt inkább arról kívánunk néhány gondolatot kifejtetni, vajjon a harmonikus embernevelést — a testben élő lélek — szolgálja-e a testgyakorlatok anyaga, illetve azoknak a vezetője, a testnevelő tanár?

Mielőtt felelnék erre a kérdésre, soroljuk fel azokat a lelki tulajdonságokat, amelyeknek fejlesztése üdvös s melyek egyben a lélek egészségét is jelentik. Ilyenek: az önzéssel szemben az önzetlenség, a gyávasággal szemben a türelmesség, a hitlenséggel szemben a hűség, a célalansággal szemben a céltudatosság, a rosszra fordított akarattal szemben a jóra törő akarat, a mértéktelenséggel szemben a mértékletesség, a komorsággal szemben a vidámság, a felületességgel szemben a felelősségtudat, a fegyelmezetlenséggel szemben a fegyelmezettség, a bizalmatlansággal szemben a bizalom, az önteltséggel szemben a szerénység, az erkölcsi szennnyel szemben az erkölcsi tisztaság, a lelki rutszággal szemben a lelki szépség és utolsónak sorolva, bár az élre kívánkoznak és mintegy összefoglalója mindenkinek: a porba húzó testi vágyakkal szemben a lélek ég felé törő tiszta vágya.

Nevelni a gyermekeket a szülő, a testvér, a rokon, a játszótárs, a környezet, a tanító, a tanár, a lelki pásztor. Nevelés a természet mostoha szülője, vagy kedvezése, általában mindenki és minden,

akivel és amivel fejlődése során érintkezésbe kerül

Hogy aztán az élet szennnyével szemben milyen lesz az ellenállási képessége, az nevelőtől függ.

A testnevelő tanár hatáskörébe a gyermek a középiskolában kerül. Ez a nevelői munka külsőleg csak testi nevelésnek tűnik fel, de valójában lelki nevelés is. A testgyakorlás az akaratnevelés első iskolája. A szabadgyakorlatok és a szorgyakorlatok egyaránt a nevelés szolgálatában állnak.

A szabadgyakorlat a tömeg egyöntetű munkája. Abban késni, vagy elmaradni nem lehet. Tehát a lassut serkentik, a firtét mérséklék. Figyelmet teremt. A szabadgyakorlatok végzéséhez a lélek jelenléte is szükséges. A fiúk gyakorlati erővel teljesebb, a lányoké puhák, lágyak, ritmikusak, finoman táncszerűek. De mindenben lélek lakik. Azért hat a szabadgyakorlat a lélekre, a kedélyre.

Ugyanúgy hatnak a szorgyakorlatok is. Állítsunk egy első osztályost a mászórud elé. Megtanulja a fogást, a lábkioldást, a húzóást. Saját testsúlyával is meg kell birkóznia. Ha könnyű testi, izmos, fürgé, könnyen feljut a magasba már az első órán. Ha nehezebb, lassabb, gyengébb izomzatú, csak hetek munkája után sikerül a mászórudat legyőznie. Ez a kisdíjak

az öznevelés iskoláját járja végig,

amíg győz. Megismerte ereje mértékét, céltudatosan, türelmesen küzdött, megőrizte az önbizalma és emelkedett az emberértéke önmaga előtt is.

Minden tonuszer egy-egy akadály, amelyet a gyermeknek le kell győznie. Akaratnevelés szegődik a munkájához. És mögötte ott van a tanár, irányítja, szavával, mosolyával serkenti, biztatja. A gyermek lelki tulajdonságainak megfigyelésére a testgyakorlatok közül a játék ad legtöbb alkalmat. A játékos pillanatadta lehetőségek kiaknázásával segíti elő győzelmét. Leleki tevékenysége a helyzetek felismerésében rejlik. Tehát minden cselekedete lelkiességének hű tükré. Azért a játék alatt adódik a test-

Pihenő

VÉRBOSSZU

Írta: ASZLÁNYI KÁROLY

1.
Hányszor mondtam ki már, hogy „örült spanyol”, de sohasem gondoltam meg, hogy tulajdonképpen miről van szó. Végre tudom. Alkalmam volt megismerkedni egy spanyollal, akinek szülei vérbosszuban állnak egymással szemben, nővérei halálra keresik egymást s a család többi tagja is igazi kasztilliai nemes.

Az én spanyolom kereskedelmi utazó. Szállodában ismerkedtem meg vele, egy teán. Neve Don Alcanzaros Gomez dos Tracos Echomayo Gimp. Ő azonban kegyesen megengedte, hogy a rövidség kedvéért Don Alcanzaros Gomez Gimp-nek szólítsam, ha magunk közt vagyunk. Elmondta, hogy egy hitelezője miatt jött ide, aki fizetési meghagyást küldött neki, amelyben sértő kitételek foglaltattak Don Gomez stb. családjára vonatkozóan. Azért jött tehát, hogy a Bergmann et Comp. cég ellen esküdött vérbosszú nemes szabályai értelmében felkoncolja a család élő férfitagjait s minthogy e célra vörös szmókingba kell öltöznie, adjam neki kölcsön azt a kis összeget, amibe a szmóking kerül. Megmondom őszintén. Féltam a vérbosszútól és adtam neki.

2.
Néhány hét múlva a korzón találkoztunk és akkor kértem, hogy adja meg a pénzem. Rámnézett, elővett zsebéből egy vékony háromlú minoraai lórt, megcsókolta a pengéjét, majd így szólt:

— Esküszöm ősem véres kardjára, hogy életem végéig vérbosszuban fogok állni... szabad a nevét, uram? — fordult felém.

— Aszlányi — feleltem gnyocsan, mert nem hittem, hogy komolyan beszél.

— ... és egész családjával. Caballeros! — fordult a körülállókhoz, — önök tanuim és az égbolt.

3.
Napokig piszkált ez a dolog engem. Mi-

csoda beszéd az, civilizált világban vérbosszúval fenyegetőzni? Már aggodva figyeltem magamat, hogy nem félek-e? Hirtelen elhatározással meglátogattam szállodai szobájában Don Gomezt. Barátságosan fogadott, konyakkal kínálta meg.

— Nos? — kérdeztem kihívóan, — miért nem öl meg?!

— Most nem lehet — felelte. — mert a vendégem.

Másnap ő jött el a lakásomra. Újabb kölcsönt kért. Csodálkozva néztem rá.

— Nos, miért nem öl meg, Senyor?

— Nem lehet — felelte, — most én vagyok az ön vendége.

4.
Nagyon bosszantott az egész história. Mert ez az ember vagy örült, akkor előbb utóbb meg fog ölni, — vagy, ami még rosszabb szálhámós és akkor meglóg a pénzzel. Naponta elolvastam az összes lapokat, de sem vérbosszúról, sem egyéb véres tragédiáról nem volt szó bennük.

Végre napok múlva levelet kaptam. Hibátlan magyarsággal írtva és ez állt benne:

Igen tisztelt uram,
teljesen őszinte leszek Önhez. Leépített magántisztviselő voltam. Józan, szorgalmas ember, aki a légnye sem árcsót. Hogy az éhenhalástól megmeneküljek, kénytelen voltam vérszomjas spanyollá átvadenni. Az a tény, hogy míg élek, mutatja hogy vannak emberek, akik inkább fizetnek, semmint hogy vérbosszúra lépjenek velem. De nem akarom, hogy Ön károsodjék írja meg az egészét bizonyosan kap érte annyit, amennyivel én Önnek tartozom.

Tisztelettel
Don Gomez Repacsek"

5.
És milyen igazra volt: megírtam.

SPORT

A „MUNCA SI LUMINA”-SZABADIDŐSZERVEZET TIMISOARAI-TIMESVARI SPORTÜNNEPESE

Vasárnap délelőtt a timisoarai-temesvári Banatul-pályán a „Munca si Lumina”-szabadidőszervezet sportosztálya ünnepséget rendezett, amelyen csaknem valamennyi-timisoarai-temesvári üzem résztvett. Így megjelentek a Bánáti kesztyűgyár, Kandia, Fil-Art, Fadedpa, Fil, Igiena, Hammer és Ney, Helicon, Progres, Romitex, Standard, Kozzervgyár, CAM, IET, Első Bánáti Kesztyűgyár stb. sportolói, akik csaknem valamennyi sportágban bemutatást tudásukat. Így atlétika, labdarúgás, asztali tenisz, ökölvívás, torna volt, azonkívül zenekari és énekhangverseny. A labdarúgásban szombaton folyt le a döntő mérkőzés az IET és az ILSA csapata között. A mérkőzést az IET

nevelő számára a legtöbb alkalom a lélek nevelésére. És él is az alkalommal. Ilyenkor mint a jó kertész virágai között, úgy munkálkodik a gyermeklélek talaján.

Az önzetlenség erényének kifejlesztésére különösen a csoportban üzött játékok mutatkozik a legalkalmasabbnak. Az a játékos, aki önzően csak a maga ügyességének kihasználásával kíván győzni, rossz játékos. Aki tehát önző, vagy önzetlenné válik, vagy el kell véselnie a csapatból való eltávolításának fájdalmas megaláztatását. Am a gyermeket ösztönös játékszerete inkább alkalmazkodásra bírja. Általában minden játék a lelki jó tulajdonságok egész kosoruját nevelheti. A játékok java vagy vereséggel, vagy győzelemmel végződik. Már pedig ha a csapat győzni akar, akkor a játék szabályait pontosan kell megtartania. Így érik meg a gyermek-

nyerte meg 3:2 (2:1) arányban és így megkapta az ezüstkupát. A kis ezüstkupát az ILSA nyerte.

Az asztali teniszverseny első díját az UBT, az egyeni verseny ezüstéretét (Giurgiu (UBT)), a kispupát a Helicon nyerte. A tornaverseny nagy kupáját a CAM csapata, a második díjat az IET csapata kapta.

CHINEZUL-CAMT—CS BOCSA

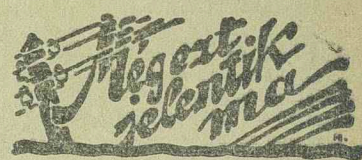
1,3 (1:2)

A Chinezul-CAMT, Waltner — Marosi, Wittrich — Lippai, Ban, Mioc — Simon, Kozsán, Széles, Losoncz Bóth összefállítású csapata vasárnap Bocsa-Montana-Boksánbányára rándult barátságos mérkőzésre. A sok ifjúsági csapatbeli játékosal tüzelt eljövőknek is a mérkőzés a jóképességű vendéglátó együttesrel szemben. A gólokon Losoncz (2), Széles (2), illetve Kakerda (2) és Csala osztottak.

ben a fegyelmezettség, a pontosság, az önzetlenség.

Igy válik a játék jellemnevelővé a lélek egészségének szolgálatává. A jó testnevelő azért főleg a játékszabályok megtartására ügyel. A játékszabályokat megtartó gyermek nem lesz durva, akaratgyenge, züllött erkölcsű, önféjű, gyáva, türelmetlen. A nagyobb ifjúság önmagától felismeri, hogy a testnevelésnek, a játéknak és a gyakorlatoknak milyen lelki tulajdonságokat köszönhet.

A nevelésügy a családon keresztül a nevelőiskolákon végig a testi egészségügy mellett a lelkit is szolgálja. Nem fogyatékosága, de erénye a nevelésügynek, hogy a testi nevelésben rejli jó irányú lelki nevelési tényezőket nem hagyja kiaknázatlanul. Így szolgálja a leghatásosabban a már szinte kopottá vált de örök érvényű jelzőt: én testben ép lélek.
Kovács Ferenc

SVÉD—ROMÁN KULTURÁLIS TÁRSASÁG. (Stockholm). A svéd fővárosban most alakult meg a svéd—román kulturális és tudományos társaság, amelynek elnökevé Arne egyetemi tanárt választották meg. Az alakuló gyűlésen Duca George stockholmi román ügyvivő is jelen volt, aki beszélt a svéd és román kulturális kapcsolatokról.

BORIS-EMLEKBÉLYEGEK. (Szófia). Boris király elhalálása alkalmából a bolgár posta emlékbélyegeket ad ki minden címletben. Az emlékbélyegeket egy-egy jelenetét ábrázolnak az elhunyt uralkodó életéből. A bélyegeket fekete keret övezi.

GOEBBELS CIKKE ITALIA KAPITULÁCIÓJA UTÁN. (Berlin). Az Olaszország kapitulációja után első megnyilatkozásként Goebbels brociami propagandaügyi miniszter a Reich annu folyóirat új számában a többi között a következőket írja: „A német nép nem egyszeri tudomással adta elhatározott és megkerülhetetlen akaratát arra, hogy ezt a náborút az utolsó dobperdülésig kiállja és azt csak győzelemmel végzi be. Semmit sem óhajttunk tudni azok az ellenséges kísérletekről, amelyekre az első világháború második felében nagyon is szívesen hallgatott és azért a szolgátság hosszú, szegényteljes idejével igen keserűen kellett megbínhódnia. Tudja, hogy az ellenséges oldal mindent elkövet az akkori kísérlet megismétlésére; sőt csodálkozásal fogadja hogy erről a kérdésköről odaát egész nyíltan tárgyalnak. Az idővel és szenvedéseivel szemben csak egy bírvan — folytatja Goebbels — ez a gyávaság. Aki gyáván kitér a döntés előtt, annak egy napon kapitulálnia kell előtte. Akinek a vesztévéhen megrogyvannak az inai, jól tenné, ha ezt legalább emberteremtés előtt elértené, hogy azokat ne fertőzze meg ingadozó lelkiállattal. Kritikus helyzetekben a szívet két kézre kell fogni és át kell ucranai a fenyegető árkon”, — írja Goebbels.

ROUSEVELT FIÁNAK FONTOS ANGLIAI KÜLVETÉSE. (Washington). Elliot Roosevelt ezredes — mint a Nemzetközi Sajtótudósító jelenti — különleges küldetésben Nagy-Britanniába érkezett. Az amerikai elnök fiának megbízatása igen nagyfontosságú és azért a legszigorúbban titokban tartják.

SPANYOL KIROKOK NEM FOGADNAK BE OLASZ HADIHAJÓKAT. (Madrid). Az egyik spanyol kikötőbe befutott két olasz hadihajó. A spanyol tengerészeti hatóságok közölték velük, hogy nem tartoznak ráhatnak ott és felszólították őket utjuk folytatására. A két olasz hadihajó erre Gibraltár felé indult.

AZ OLASZ TRONOROKOS HÍVÉSEI SVÁJCOBAN. (Bern). A német távirati iroda jelenti, hogy a piemonti hercegnő, az olasz tronorokos hitvese a svájci Montreuxba érkezett. (Rador).

AZ IR SZENATUS ÚJ ELNÖKE. (Genf). A Times dublini jentése szerint az ir szenatus Seam Goulding-ot választotta meg elnökevé. Goulding minág De Valera és poliurája mellett szállt szóra. (DNB).

OLASZORSZÁGBÓL SVAJCOBA MENEKÜLT HADIFOGYK. (Bergamo). A bergamoi fogolytáborban eddig mintegy 2000 brit, görög és amerikai hadifogoly volt. Ezek az olasz fegyverszünettel hírére kitértek a táborból. Szamosan Cománál elérték a svájci határt és átmenekültek Svájc területére.

Apróhirdetések

ALKALMAZOK 50 éven felüli bejárónót. Jelentkezni 10-12 óra között. Kárpáti-
Arad, Cosbuc-utca 19. (2161)

FOTO GEORGESCU Braşov. Victoria-ut
(), sürgősen keres kifogástalan retuszernőt.
Jó fizetést és lakást ajánl föl. (4326)

ELADÓ vasesztergapat, sima 2 m. 20 cm.
csuesztáv. Kovács, Arad, Luther-tér 3. (261)

MEGBIZÁSBÓL keresünk jó állapotban lé-
vő pézsmahátbundát férfifelöltés céljaira
Star. Minda & Co., Arad, Eminescu-utca 14.
(241)

80 KATASZTRÁLIS hold földbirtok, aradi
határban gazdasági épületekkel, nagy gyü-
mölcsösökkel, bérbeadó, esetleg feles művelésre
kiadó. Közlekedés Frajii Burza vaskeresz-
tésben Aradon. (233)

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG. ARAD, Carol-
körút 17. távbeszélő 16-95. 14699.000: 17
holdas szőlőbirtok, városközelben, hatszo-
bás villával, melléképületekkel. — 5699.000:
Hegyalja gécpontjában ötholdas mintasző-
lőgazdaság, épületekkel, felszereléssel. ter-
mással. — 4000.000: nyolcholdas jökezzelt.
— 3500.000: ötholdas szőlőbirtok,
kastélyval, termés, felszereléssel. —
3000.000: Ghiococan. jöfökvésű. — 2000.000
Paulisi háromholdas kisvillával. — 1250.000
négyesfél holdas borszőlő naposfekvésűvel,
épületek, felszerelés. — 700.000: siriai há-
romholdas, épület, felszereléssel. (267)

EGYSZOBÁS-konyhás lakást keresek állo-
mas környékén, lehetőleg azonnalra. Cimek-
tel Reclamához, Arad, Eminescu-utca. (2179)

ÜGYES kenőaszonyt (masszázsonót) ke-
resek. Cim Reclamánál, Arad, Eminescu-u.
4. szám. (2180)

6-SZEMÉLYES porcellánkészlet, szkrunksz-
szobor, fajánsz mosdótál, gobelin-kép el-
adó. Arad, Eminescu-utca 10. Kapusnál.
(2181)

GYERMEKÁGY matracal, kifogástalan
állapotú, eladó. Arad, Dna Balasa-u. 210.
(2162)

KIFUTÓT felfogad Central Papírüzlet,
Arad, Metianu-utca 14. (2163)

KIFUTÓT felfogadok. Cim Reclamánál,
Arad, Eminescu-utca 4. (2164)

CORSO-mozi, Arad
TELEFON: 23-61.

FIGYELEM. Ma 3, 5, 7 és 9 órakor.

Az első találkozás
A régi szép emlékek filmje

Az első találkozás
A „Tarantella” testvérfilmje.

Az első találkozás
Mar a Denis a „Két árva” szereplője

Az első találkozás
A ház és a kedvesség filmje.

Délután 3 órakor matiné 45 lejes
egység s helyárrakkal.

MOCIONI-utcaban 130 négyzetgözes telek
1.500.000 lej, ugyanott 3-szobás, fűr-
dőszobás magánház 1.600.000. Belvárosban
közel 1x3 szobás, korszerű épület, nagy telek-
kel 1.700.000 lej. Pálmái ingatlanforgal-
mi irodája, Arad, Regele Ferdinand-körút
58. szám. (2165)

VESZÜNK megbizásból ebédlőket, szőnye-
geket, ezüstöt, bundabélést, pénztárszeker-
nyeket, írószatokat, Comisio-üzlet, Arad,
Dacia-kávéház mellett. (2166)

GYERMEKKOCSI, mély, eladó. Arad, Nicu
Stejarel-u. 11/c. Déli 12 óra után. (2167)

FIATAL takarítónót felfogad Angel-gyógy-
tár. Arad, Catedral-tér. (2168)

SZILSKIN-bunda, alig használt, nagy fe-
kete róka-nyakbavető és 2-es számú pénz-
tár jó állapotban eladó. Arad, Simeon Ba-
lint-utca 11. szám. (2171)

BORBELYSEGEDET azonnal alkalmaz
Rosca-fodrászterem, Arad. A városházával
szemben. (2170)

Jimisoarai Temesvári **CORSO-MOZI** előadások TELEFON: 38-95
3. 5. 7. 9-kor

MA ALIDA VALLI
A kegyencnő főszerepében

STANDARD irodabutor és háziszővőszék
eladó. Arad, Izlazul-utca 14. (2169)

ELADÓ tiszt, vateinnel béelt télikabát 2
csizma 41-es, fekete lovagionadrág, derék-
szijak. Arad, Oituz-utca 76. (2172)

FŐZNI tudó mindenest alkalmaz Jenci-
nyomda, Arad, Carol-körút 6. sz. (2173)

KOVÁCSMÜHELY, teljes felszereléssel,
azonnal eladó. Ugyanott jókarban levő sepr-
rükötő-gép eladó. Érdeklődni Arad-Séga,
Caralaz-utca 27. (2174)

Kisebb tanya
azonnal bérbeadó
3 hold szántóföld, kőépület el és
istállóva. Cim: Timisoara, I.,
Neculcea-utca 42.

POLOSKAJA van? Forduljon Lovas Károly
potoskairtóhoz Arad, Oituz-utca 111. vagy
szíveségből Girauschek borbélyhoz. Emi-
nescu-utca 28. (2175)

ELVESZTETTEM világos ciklamen-színű
kötött mellényemet (szvettert) az Urania-
mozi környékén. Megtalálója 1000 lej jutal-
om ellenében adja át Reclamánál, Arad,
Eminescu-u. 4. (2175)

URANIA filmszínház Arad Kellém s hívős terem. Tel.: 12-32
Ma és holnap 10 órakor Pat és Patachon HAVI SZERES ÉS DEBUTA
Csütörtökön **MARIELLA LOTTI**
Gyanúsított nők zgalmas bűnügyi film

KÜLFÖLDI, jobbnévű, festők képeit meg-
veszem. Cimeket Aradon Reclamaba, Emi-
nescu-u. 4, Timisoaran a kiadóba kérek.
(2176)

Casoi (kaszojai) természetjárók (turis-
ták) háza szeptember-október hónapban
üzemben. Teljes napi-ellátás, lakással 550
lej. Felvilágosítást nyújt Dr. Weil, Arad,
Bratianu-utca 7. (2177)

MAGÁNOS, 50 év körüli nőt háztartás
vezetésére felfogad, Jucan-Eibenschütz hen-
tes. Arad, Matei Corvin-utca 5. (2178)

ELADÓ elsőrendű, békebeli anyagból ké-
szült, alig használt köpeny, zubbony, nad-
rag és sapka Kirch szabó. Arad, Bucur-utca
18. (2196)

JÓKARBAN lévő gyermekágy eladó. Arad,
Alex. Gavra-u. 3 szám, Szabó M. (2157)

AMERIKAI könyvszekerény, 5 részből álló,
eladó. Arad, Sincal-utca 12. (2198)

PÁRADÉS kocsis állást vállalna, birtokra,
iskolába. Deliman-vendéglő. Arad, Emi-
nescu-utca 4. (2199)

MŰVELT, római katolikus, jobb nőt ke-
resk 2 gyermekhez, nappalra. Németül tudók
előnyben. Cim a timisoarai kiadóban.
(5323)

KERESEK közelálló, jobb házból való 16-
17 éves frít kísérőnek. Timisoara Spl. Mil-
ler Guttenbrunn 14, II. 16. (7330)

FORUM-MOZI. ARAD távbeszélő 21-10
előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma! **A szerelem és a szenvedély** filmje
A san gottardo-i kémnő
Mariella Lotti, Osvaldo Valentí, Germana Paolieri, Leonardo Cortese

MAGANTISZTVISELŐ szerényebb butoro-
zott szobát keres, lehetőleg a Belvárosban,
vagy villamos mentén. Ajánlatokat „Fia-
talember” jellegére a timisoarai kiadóba kér.
(7281)

ELADÓ kifogástalan állapotban levő Co-
lumbia gramofon. Timisoara, III., Putna-u.
12. szám. (5299)

ZSÁKOK, jó állapotban, kis káposztás és
egyéb hordó, teknők eladók. Megtekinthe-
tők szerdán és szombaton, Timisoara, Me-
hala, Martirul Cerneianu-u. 10. sz. (7273)

BEJÁRÓNÓT azonnalra keresünk. Sato-
rius, Timisoara, III., Odobescu-u. 18 (7276)

ELADÓ férfifelöltő öltönyök, télikabátok,
tisztá gyapjuszövetből. Megtekinthetők ki-
zárólag szerdán és szombaton. Timisoara,
Mehala, Martirul Cerneianu-u. 10. (7272)

BORBELYSEGEDET keresek azonnali be-
lépésre. Fizetés 3.000 lej és teljes ellátás.
Szabó Alexandru, frizer, Luduş, jud. Turda,
Serpelui-utca. (4316)

BEJÁRÓNÓ félnapra állást keres. Ci-
me Timisoara IV., Capitan Damşescu-u.
18. Mendelovici.

ALIG használt, háziszővő, tisztá gyap-
ju, férfi részére való sportöltöny, kö-
zéptermétre való eladó. Érdeklődni d. e.
8-11 között. Timisoara II., Mareşal
Joffre-u. 10., 16. ajtó. (7314)

IDŐSEBB gyermekkisasszonyt keresek
délutánra. Jelentkezni 8-11, d. u. 2-4-
ig. Timisoara I., Lonovici-u. 5, II. em.
9. ajtó.

ÜGYES kézilányt és tanuló, vagy kifu-
tőleányt keresnek. Jelentkezni Mode
„Elly” kalapszalomban, Timisoara II.,
Mareşal Joffre-utcában. (7315)

ÜGYES kézilányt és tanuló, vagy kifu-
tőleányt keresnek. Jelentkezni Mode
„Elly” kalapszalomban, Timisoara II.,
Mareşal Joffre-utcában. (7315)

URANIA filmszínház Arad Kellém s hívős terem. Tel.: 12-32
Ma és holnap 10 órakor Pat és Patachon HAVI SZERES ÉS DEBUTA
Csütörtökön **MARIELLA LOTTI**
Gyanúsított nők zgalmas bűnügyi film

FEJŐSTEHEN borjuval együtt, napi 18 li-
ter tejjel, eladó. Megtekinthető Calea Ara-
dului (Brautfahrt-csárda mellett), Strada
Liege 6 sz. alatt.

VARRÓGÉPET bérbe, vagy megvételre
keresek. Timisoara IV., Preyer-u. 3.,
II. em., 11. (7318)

Házmesteri
keresek központi fűtéshez.
Németül tudjon. SCHNEIDER,
Timisoara, I., Milano-utca 11. sz.

MINDENES szobaleányt jó fizetéssel
azonnal felfogad Crişan, Timisoara III.,
Treboniu Laurean-u. 17. (7313)

OTTHONRA adnék munkát lapos kö-
tőgép tulajdonosainak. Timisoara II.,
Prota Traila-u. 11. (7311)

GYERMEKKOCSI, jó gumikkal, eladó.
Nagy lakatos, Timisoara I., Eugen de
Savoja-u. 13. (7275)

A BELVÁROSBAN különbejárāju bu-
torozott szoba egyedülálló urnak kiadó.
Cim a timisoarai kiadóban. (7333)

LAKÓTÁRSNŐNEK menne hőlgyhöz
fiatal urinó, korszerű lakásba. Ajánla-
tokat „Rendes” jellegére a timisoarai
kiadóba kér. (7299)

MINDENEST felfogadok. Timisoara, III.,
Str. Brancoveanu 12. Földszint 3. (7290)

FÜRESZPOR és gyaluforgács, csakis 1000
kg-r-os tételekben, kapható. I. Faur, Timi-
soara IV., Str. Bratianu 37. Telefon 22-05.
(7316)

PIANINÓT havi fizetésre bérelnék. Ugyan-
ott eladó gyermek iskolapad, Timisoara
III., General Moşoiu-u. 13. I. em. Távbe-
szélő 33-45. (7310)

TANULÓLEÁNYOKAT francia munkához
és női szabóságba inast felfogadnak. Ugyan-
ott teljesen önálló mindenest keresnek 2 sze-
mélyhez. Ladies Shop, Timisoara IV., Ca-
rol-körút 4. (7308)

ELADÓ külföldi szőrme bolero és sport
kocsi fehér gumikkal. Megtekinthetők 12-4
óra között. Timisoara IV., I. Vacarescu-u.
9. I. em. 4. (7309)

RAKTARNOKOT, jó ajánlással (refe-
renciával), aki a csomagoláshoz ért,
rögtön felfogadnak. Anton Braun, Ti-
misoara I., 10 Mai-u. 1. (7302)

VOLT tanítónő német és francia nyelv-
órákat ad. Házhoz is megy. Megbeszé-
lés 2-5-ig. Zothe, Timisoara IV., Pre-
yer-u. 36., 3. ajtó. (7305)

FIGYELEM!
Teherautómmal
ismét megindultam
Vállalok mindennemű áruszállí-
tást helyben és vidékre. Minden-
nemű butorszállítás szavatolással
vállalok. Francisc Körössy,
Timisoara, V., Pieter Aman-u. 28.

GYERMEKÁGY, fehér, zománcozott, ugy-
szólván új, eladó. Megtekinthető 8-4 kö-
zött. Timisoara, II., Balas-utca 21. (7320)

SZEP sportkocsi eladó, Timisoara, E. Teo-
doriu-utca 13. (7202)

ELADÓ teljes irodaberendezés és divatos
kombinált szekrény. Timisoara, Iosif Gal-u.
7, 5. ajtó. (7295)

AZONNALI belépésre keresünk idősebb,
becsületes, dolgos mindenest, aki főzni tud,
s otthonra vágyik. Jó fizetés, Guttman, Ti-
misoara, V., Moise Doboşan-u. 28, a 4-es vil-
lamos végállomása. Az udvarban. (7324)

KÖZÉPKORÚ, kifogástalan bejáró szá-
kacsnó állást keres. Timisoara, III., Ulpia
Traian-u. 33. (7331)

BEJÁRÓNÓT napi 2-3 órára azonnal fel-
fogadnak. Timisoara, IV., Tudor Vladim-
rescu-sor, 27. I. em. 8. (7332)

4-ORSÓS Flaschen-spulnizó eladó. Ugyan-
ott 1/2 lóerős motor eladó. Timisoara II.
Prota Traila-u., 11. (7312)

REMINGTON, hordozható írógép, kifogás-
talan, jó állapotban, eladó, Timisoara. táv-
beszélő 40-61. (7300)

1-2 ÓRAI délutáni könnyebb munkára fia-
talabb leányt keresek. Ajánlatokat „Dél-
után” jellegére a timisoarai kiadóba kérek.
(7297)

HÁLÓSZOBÁK, kombinált szobák, reka-
miék, karosszékék, üzlet megszüntetés miatt
olcsón eladók. Ungor asztalos, Timisoara,
III., Popa Anca-u. 4. (Crucii-tér mellett)
(7296)

MŰZONGORA (Phonola), nagy, klasszikus
és könnyű műsorrall, eladó. Timisoara, IV.,
I. C. Bratianu-u., 21., 7. ajtó. (7293)

IDŐSEBB bejárónót délelőtti órákra. eset-
leg 3-szorra hetenkint, felfogadok. Rein-
feld, Timisoara III., Domnita Balasa-u. 11.
3. ajtó. (7292)

SZÜCSMUNKÁSOKAT jó fizetéssel felfo-
gadnak. Blanaria Tapu, Timisoara, I., Mer-
czy-utca 7. (7291)

KERESEK művelt gyermekkisasszonyt. 3-
éves fiamhoz, szeptember 15-re. Jelentkezni
Mager-textilüzletben. Timisoara IV., Fröh-
l-utca 40. (7288)

TISZTVISELŐNÓT felvezetünk. Részletes
ajánlatokat „Mező” jellegére a timisoarai
kiadóba kérünk. (7289)

MINDENEST felfogadok. Timisoara, III.,
Str. Brancoveanu 12. Földszint 3. (7290)

FÜRESZPOR és gyaluforgács, csakis 1000
kg-r-os tételekben, kapható. I. Faur, Timi-
soara IV., Str. Bratianu 37. Telefon 22-05.
(7316)

PIANINÓT havi fizetésre bérelnék. Ugyan-
ott eladó gyermek iskolapad, Timisoara
III., General Moşoiu-u. 13. I. em. Távbe-
szélő 33-45. (7310)

TANULÓLEÁNYOKAT francia munkához
és női szabóságba inast felfogadnak. Ugyan-
ott teljesen önálló mindenest keresnek 2 sze-
mélyhez. Ladies Shop, Timisoara IV., Ca-
rol-körút 4. (7308)

ELADÓ külföldi szőrme bolero és sport
kocsi fehér gumikkal. Megtekinthetők 12-4
óra között. Timisoara IV., I. Vacarescu-u.
9. I. em. 4. (7309)

RAKTARNOKOT, jó ajánlással (refe-
renciával), aki a csomagoláshoz ért,
rögtön felfogadnak. Anton Braun, Ti-
misoara I., 10 Mai-u. 1. (7302)

VOLT tanítónő német és francia nyelv-
órákat ad. Házhoz is megy. Megbeszé-
lés 2-5-ig. Zothe, Timisoara IV., Pre-
yer-u. 36., 3. ajtó. (7305)

FIGYELEM!
Teherautómmal
ismét megindultam
Vállalok mindennemű áruszállí-
tást helyben és vidékre. Minden-
nemű butorszállítás szavatolással
vállalok. Francisc Körössy,
Timisoara, V., Pieter Aman-u. 28.

GYERMEKÁGY, fehér, zománcozott, ugy-
szólván új, eladó. Megtekinthető 8-4 kö-
zött. Timisoara, II., Balas-utca 21. (7320)

SZEP sportkocsi eladó, Timisoara, E. Teo-
doriu-utca 13. (7202)

ELADÓ teljes irodaberendezés és divatos
kombinált szekrény. Timisoara, Iosif Gal-u.
7, 5. ajtó. (7295)

AZONNALI belépésre keresünk idősebb,
becsületes, dolgos mindenest, aki főzni tud,
s otthonra vágyik. Jó fizetés, Guttman, Ti-
misoara, V., Moise Doboşan-u. 28, a 4-es vil-
lamos végállomása. Az udvarban. (7324)

KÖZÉPKORÚ, kifogástalan bejáró szá-
kacsnó állást keres. Timisoara, III., Ulpia
Traian-u. 33. (7331)

BEJÁRÓNÓT napi 2-3 órára azonnal fel-
fogadnak. Timisoara, IV., Tudor Vladim-
rescu-sor, 27. I. em. 8. (7332)

4-ORSÓS Flaschen-spulnizó eladó. Ugyan-
ott 1/2 lóerős motor eladó. Timisoara II.
Prota Traila-u., 11. (7312)

REMINGTON, hordozható írógép, kifogás-
talan, jó állapotban, eladó, Timisoara. táv-
beszélő 40-61. (7300)

1-2 ÓRAI délutáni könnyebb munkára fia-
talabb leányt keresek. Ajánlatokat „Dél-
után” jellegére a timisoarai kiadóba kérek.
(7297)

HÁLÓSZOBÁK, kombinált szobák, reka-
miék, karosszékék, üzlet megszüntetés miatt
olcsón eladók. Ungor asztalos, Timisoara,
III., Popa Anca-u. 4. (Crucii-tér mellett)
(7296)

MŰZONGORA (Phonola), nagy, klasszikus
és könnyű műsorrall, eladó. Timisoara, IV.,
I. C. Bratianu-u., 21., 7. ajtó. (7293)

IDŐSEBB bejárónót délelőtti órákra. eset-
leg 3-szorra hetenkint, felfogadok. Rein-
feld, Timisoara III., Domnita Balasa-u. 11.
3. ajtó. (7292)

SZÜCSMUNKÁSOKAT jó fizetéssel felfo-
gadnak. Blanaria Tapu, Timisoara, I., Mer-
czy-utca 7. (7291)

KERESEK művelt gyermekkisasszonyt. 3-
éves fiamhoz, szeptember 15-re. Jelentkezni
Mager-textilüzletben. Timisoara IV., Fröh-
l-utca 40. (7288)

TISZTVISELŐNÓT felvezetünk. Részletes
ajánlatokat „Mező” jellegére a timisoarai
kiadóba kérünk. (7289)

MINDENEST felfogadok. Timisoara, III.,
Str. Brancoveanu 12. Földszint 3. (7290)

FÜRESZPOR és gyaluforgács, csakis 1000
kg-r-os tételekben, kapható. I. Faur, Timi-
soara IV., Str. Bratianu 37. Telefon 22-05.
(7316)

PIANINÓT havi fizetésre bérelnék. Ugyan-
ott eladó gyermek iskolapad, Timisoara
III., General Moşoiu-u. 13. I. em. Távbe-
szélő 33-45. (7310)

TANULÓLEÁNYOKAT francia munkához
és női szabóságba inast felfogadnak. Ugyan-
ott teljesen önálló mindenest keresnek 2 sze-
mélyhez. Ladies Shop, Timisoara IV., Ca-
rol-körút 4. (7308)

ELADÓ külföldi szőrme bolero és sport
kocsi fehér gumikkal. Megtekinthetők 12-4
óra között. Timisoara IV., I. Vacarescu-u.
9. I. em. 4. (7309)

RAKTARNOKOT, jó ajánlással (refe-
renciával), aki a csomagoláshoz ért,
rögtön felfogadnak. Anton Braun, Ti-
misoara I., 10 Mai-u. 1. (7302)

VOLT tanítónő német és francia nyelv-
órákat ad. Házhoz is megy. Megbeszé-
lés 2-5-ig. Zothe, Timisoara IV., Pre-
yer-u. 36., 3. ajtó. (7305)